

هر هفته در این ستون نوشته‌هایی درباره تربیت در اوان کودکی (تاک) منتشر می‌شود. هدف این است که آرام‌آرام در کشور از مرحله ذکر اهمیت توجه به این دوره مهم زندگی عبور کنیم و وارد مرحله اقدام و عمل درست بشویم. این اقدام، هم ناظر بر چرخش‌های نگرشی و عملی والدین و مربیان و هم ناظر بر سیاست‌گذاری کشور برای این دوره است.

خلافت در کودکان ۲ تا ۵ ساله

آزاده سیدمیرزایی جهتی*

● کودکان امروز، قری قرن را تجربه می‌کنند که باید تفکری انتقادی و خلاق داشته باشند. از سن دو سالگی که کودک جنب‌وجوش زیادی دارد، می‌توان محیط خانه را به‌گونه‌ای فراهم کرد تا موجب رشد خلاقیت در کودک شود. فعالیت‌های مناسب و مفید مانند لمس‌کردن، بازی با انواع اشیا و اسباب‌بازی‌ها، روی‌هم‌گذاشتن، هلدادن، کشیدن، چیدن و ساختن ... است که با وسایلی مانند قطعات چوب، پارچه، کاغذ و روزنامه، قوطی، خمیر، گل رس، شن و ماسه و... انجام می‌شود. خلاقیت در کودکان دو تا پنج ساله به‌شدت در بازی ریشه دارد، چراکه بازی انعطاف‌پذیری و مهارت‌های حل مسئله را که از ویژگی‌های تفکر خلاق است تقویت می‌کند. در ادامه لازم است والدین گرمای به نکت زیر توجه کنند:

- به کودک آزادی تحرک، کنجکاوی و کنکاش در محیط را بدهید تا آژادانه به مشاهده و آزمایش بپردازد.

- امکانات لازم برای کارهای خلاقانه مانند انواع ابزارهای نقاشی، ابزارهای ساخت وسایلی مانند لگوها، قطعات چوبی و پلاستیکی را در اختیار کودک بگذارید؛ لازم نیست از اسباب‌بازی‌های گران‌قیمت استفاده کنید.

- می‌توانید از تکه‌های پارچه، چسب، کاغذ رنگی، مقوا، دانه‌های حبوبات، گلدانی کوچک، کمی خاک، مقداری دانه و بذر برای کاشت، انواع بطری‌های آب واز سایر وسایل بدون‌استفاده، برای رشد خلاقیت در کودکان بهره ببرید.

- از تصورات قالبی درباره جنسیت کودک بپرهیزید (اینکه دختر ماشین‌بازی نمی‌کند یا پسر عروسک‌بازی نمی‌کند و...).

- گاهی با کودکان چیزی بسازید، در ساختن وسایل گوناگون او را یاری کنید ولی ایده خود را به او تحمیل نکنید.

- در برابر اشتباهات کودک صبور باشید و او را تشویق به کسب تجربه‌های جدید کنید. او را از اشتباه‌کردن ترسانید.

- سؤال‌پرسیدن نقش مهمی در رشد خلاقیت دارد، بنابراین هر حوصله به سؤالات کودک پاسخ دهید و بهتر است مستقیم جواب کودک را ندهید. وقتی کودک از چگونگی بارش باران سؤالی می‌پرسد، با یک کتری و تولید بخار نحوه بارش باران را به او عملاً نشان دهید.

- اسباب‌بازی وسیله‌ای فقط برای بازی، اکتشاف و رشد ذهنی کودک است، هرگز کودک را به علت خراب‌کردن اسباب‌بازی تنبیه یا سرزنش نکنید، اسباب‌بازی‌هایی را برای کودک خریداری کنید که قابل بستن، بازکردن و سرهم‌کردن باشد.

- از مقایسه، تحقیر، سرزنش و انتقاد مکرر از کودک خودداری کنید و محیطی مهربان و شاد برایش فراهم کنید.

✽پژوهشگر مؤسسه مطالعات کودکی مدرس

تخته سفید

علت خون‌بازی در بین دختران نوجوان ایرانی چیست؟

مبینا غربا
مدرس دانشگاه علوم تربیتی

خاطرم هست در سال‌های ۸۳-۸۴ که در مدرسه‌ای خاص تحصیل می‌کردم، روزی در سالن آب‌خوری، دست یکی از هم‌کلاسی‌های تبلم را دیدم که مانند پنجه گربه خراشیده شده بود؛ بسیار منظم بود. پس‌زمینه مشتمل‌کننده، اما در دید خودش زیبایی را خلق کرده بود و راه‌راه‌های قرمز خون‌آلود با رنگ کرمی پوست آمیخته شده بود. یک ساعت صفحه‌درشت دایره‌ای روی این پس‌زمینه، عجیب خودنمایی می‌کرد. مو بر اندامم راست شده بود، ترسیده بودم از دیدن رده‌های منظم خون. شنیدم که به دوستش گفتم: خوشگل شده نه؟ داخل حمام با کاتر این کار را کردم. دوستش گفت: آستینت را پایین بکش اگر خاتم... (معاون انضباطی) تو را ببین، بدبخت می‌شوی. پاسخ داد: نه بابا، پدرم آن‌قدر به این مدرسه رسیدگی می‌کند، اگر به من گیر بدهند از کلویشان زده می‌شود (این جملات نقل‌قول بود).

اما به‌راستی آن خطوط خونی منظم چه بودند؟ چرا با تیغ به خودش آسیب زده بود؟

بازی بی‌فکری تخیلی بی‌جی

امروزه به آن «خون‌بازی» می‌گویند؛ یک نوع بازی بی‌فکری تخیلی (Blood Game) که عوامل متعددی دارد. این بازی با خراشیدن دست یا پای شخص، به دست خودش با ابزار کاتر، گاز یا هر شیء تیز و برنده‌ای صورت می‌گیرد و نوع دیگر آن، کشیدن خون خود، به وسیله سرنگ است که مجدد، خون کشیده‌شده را به بدن خود تزریق می‌کند. دختران نوجوان ایرانی بیشتر در تیورس این بازی شوم خطرناک قرار دارند، اما پسران نیز مستثنا نیستند. از اواسط دهه ۸۰ آغاز شد، مدتی در حالت سکون قرار گرفت و امروز، مجدداً، شاهد اثرات مخرب خون‌بازی دختران در بیمارستان‌ها، بخش اعصاب و روان هستیم که با این بازی، قصد خودکشی داشته‌اند و برخی را هم نمی‌بینیم، زیرا در کاورِ طوسی‌رنگ به پزشکی قانونی منتقل شده‌اند که کالبدشکافی شوند و گواهی تحریم برای برپایی مراسم

تشیع جنازه‌شان را به والدینشان بدهند. حقیقت است، آگاه باشید. نوجوانان ما خود را از پلی به ارتفاع چندصدمتر پرتاب می‌کنند، می‌گویم تحت‌تأثیر نهنک آبی قرار گرفته‌اند، خون‌بازی می‌کنند، به بدن خود آسیب می‌زنند، می‌گویم آستین‌هایتان را پایین بکشید تا کسی نبیند. جقدر زیبا مسائل را پاک می‌کنیم. خون‌بازی در دختران نوجوان ۱- راهکاری برای جلب توجه (من هستم، من را ببین، به من توجه کن، من را هم دوست داشته باش و...) ۲- دیده‌شدن از سوی جنس مخالف (با من دوست شو، من به‌خاطر تو هرکاری می‌کنم، دستم را ببین، خودزنی می‌کنم، به‌خاطر تو در مقابل همه می‌ایستم، من شجاع هستم، من دیگران را با این کار می‌ترسانم). ۳- ترساندن سایر هم‌سالان (از من حساب ببر، خبرچینی نکن، ستون پنجم معاون نباش، به من تقلب برسان و...) ۴- تشکیل یک تیم در مدرسه که مسبب خرابکاری‌ها باشند (امصدافی برای نمونه اول که خودش را نشان دهد، معمولاً در بین دانش‌آموزان تبیل این مورد بیشتر به چشم می‌خورد، چراکه اگر مانند سایرین از نظر درسی و اخلاقی هیچ زمانی مورد مدح و ستایش نبوده است، با

من نظیر ندارد، خودش از پس خودش برمی‌آید، جنبه آزادی را دارد).

آسیب‌های جنسی

- روابط عشقی - هوسی شکست‌خورده (ترددش، مورد بی‌توجهی قرارگرفتن و به‌پایان‌رسیدن یک رابطه دوستی که از سمت دختران نوجوان، یک عشق اهورایی به‌شمار می‌آید).

مورد آزار یا تجاوز قرارگرفتن/ نشان‌دادن استقلال (نوجوانانی که به‌دست‌ویا چلفتی‌بودن شناخته‌شده هستند، گاه به منظور نشان‌دادن استقلال خود در برهه نوجوانی دچار این بحران می‌شوند) / ترس از بی‌آبرویی (نکند دوستی جنس مخالف من آبروی من را ببرد) / ترس از دست‌دادن (مبادا دوست جنس مخالف من با دوست من ارتباط برقرار کند) / طنازی‌کردن برای جنس مخالف به قیمت از دست‌دادن جان.

آسیب‌ها

۱- عدم تمرکز (نوجوانانی که در ورطه خون‌بازی افتاده‌اند، دست‌وپاهای خونی و بریده‌شده خود را در خلوت ببینند کافی است که تمام حواسشان به این موضوع باشد و خوددرگیری به‌سرافشان بیاید). ۲- شل‌وول‌شدن (این بازی که گاه به شکل تزریق خون خود، به خود است و موجب بی‌رویزی خون و خشک‌شدن در همان محل نظیر دست یا پا می‌شود، حالت نشکنی به فرد می‌دهد). ۳- تیک عصبی. ۴- ورود هوا به رگ‌ها و مرگ. ۵- عفونت و آلوده‌شدن خون. ۶- ایدن. ۷- اعتیاد (افرادی که به ورطه بی‌جی می‌افتند، گاه خون‌بازی رضایشان نمی‌کند و به‌دنبال تزریق مواد مخدر می‌روند). نظام آموزشی و والدین گرامی اگر به اندازه کافی استراحت کردید، برنامه عقب‌افتاده، مسئله در حال بررسی نداشتید و بودجه مددکار اجتماعی متخصص یا مشاور متخصص داشتید و شما والدین عزیز، مشغول مهمانی‌های خانوادگی، سرگرم فرزند کنجوری، فرزند شیرخوار، فرزند معلول، همسر بی‌کار، ظرف‌های نشسته، خانه کثیف، مادر و پدر پیر و غلیل نبودید؛ فکری به حال نوجوانان نکنید.

شوراهای آموزش‌وپرورش، توسعه پایدار و مشارکت

شده و حتی بسیاری از سیاست‌گذاری‌ها و تصمیم‌سازی‌های منطقه‌ای از این طریق به مردم واگذار شده است. آنها دریافت‌اند آموزش‌وپرورش باینده، فعال و پویا با دانش‌آموزانی سرزنده، پرتحرک و جویای دانش در گرو تعامل، مشارکت و تعاطی افکار و اندیشه‌ها و حمایت‌های مادی و معنوی همه اقشار جامعه است. شوراهای آموزش‌وپرورش نمونه‌ای از این حضور و مشارکت است که بحمدالله در کشور ما سابقه و جایگاه خوبی دارد.

شوراهای آموزش‌وپرورش که در پی تصویب قانون این شوراها در ۲۶ سال ۷۲ تشکیل شد و به‌تدریج در همه کشور گسترش یافت، حلقه مستحکم، قابل اعتماد و قانونمندی برای اتصال گروه‌های مختلف جامعه با نظام تعلیم و تربیت و نمود و سمبل عینی مشارکت همه‌جانبه مردم و مسئولان با آموزش‌وپرورش است که چندسالی است در بوته عمل توان و قابلیت خود را به نمایش گذاشته و جایگاه واقعی خود را در این تشکیلات عظیم یافته است. اگر بخواهیم عملکرد و نتیجه فعالیت این شوراها را نقد و بررسی کنیم، صرف‌نظر از برخی کاستی‌ها و مشکلات موجود، باید به حق ادعان داشت که آموزش‌وپرورش ما اکنون از نظر فراهم‌کردن زمینه مشارکت عملی مردم به اعتبار وجود این شوراها به‌هیچ‌وجه قابل‌مقایسه با سه، چهار سال قبل نیست و جهش‌های خوبی به سمت عدم تمرکز و سیاست‌گذاری‌های محلی کرده و خیلی از تصمیمات اجرایی برای هریک از ادارات آموزش‌وپرورش در محل گرفته می‌شود. مسئولان سیاسی، به‌ویژه استانداران، باید تلاش کنند با ابتنا بر قوانین شوراهای آموزش‌وپرورش و ظرفیت‌های مترقی آن آموزش‌وپرورش را در محک نقد و نظر قرار دهند و براساس اقتضات، امکانات و شرایط محلی و

حمیدرضا میرزایی ✽: از ابتدای انقلاب اسلامی شعار راهبردی نظام جمهوری اسلامی، تکیه بر قدرت مردم بوده است. بر همین اساس در تمام فراز و نشیب‌های حیات سیاسی اجتماعی خود از قبیل جنگ تحمیلی، بازسازی و سازندگی و حتی در ابتدا برای تحقق جامعه مدنی، مردم حضوری پرشور، ایثارگرانه و همه‌جانبه داشته‌اند. دولت تدبیر و امید جناب آقای روحانی هم راهبرد خود را براساس مشارکت و تمرکززدایی بنا نهاده است.

بدون تردید، دستگاه گسترده و عظیم آموزش‌وپرورش با ۱۳ میلیون دانش‌آموز و یک‌میلیون کارمند (آموزشی و اداری)، از این قاعده مستثنا نبوده و بدون حضور و مشارکت فعال نهادهای دولتی و غیردولتی، اولیای محترم دانش‌آموزان و ... در زمینه‌های گوناگون فکری، معنوی و مادی و... راه به جایی نخواهد برد و سیاست‌ها و راهکارهایی همچون تفویض اختیار، تمرکززدایی، مدرسه‌محوری، مشارکت‌جویی و در سطح عالی‌تر، تشکیل شوراهای آموزش‌وپرورش به این منظور اتخاذ شده است تا زمینه مناسبی برای کشاندن جالش‌های آموزش‌وپرورش به سطح جامعه و درگیرکردن افکار عمومی با مسئله تعلیم و تربیت و هموارکردن راه سعادت دانش‌آموز به دست خود او و به‌کمک معلم و والدین خود فراهم آید.

امروزه دستیابی به توسعه پایدار و سازه‌سازی فرهنگی فقط از طریق مشارکت عمومی بخش‌های دولتی و غیردولتی و آحاد مردم در تعلیم و تربیت ممکن است. دیرزمانی است که در کشورهای توسعه‌یافته به این نکته مهم بسیار توجه شده و نقش مشارکت مردم، از جمله والدین دانش‌آموزان، سازمان‌های دولتی و غیردولتی و... در فرایند آموزش‌وپرورش به‌خوبی دیده

۹- ظروف نجسب آشپزخانه- جویدن دوباره غذا در معده که خاص برخی حیوانات است- کجاست ۱۰- افسار- روزنامه چاپ ترکیه- همداستان رامین ۱۱- به‌دست‌آوردن سازمان فضانوردی آمریکا- راه‌رفتن کودکانه ۱۲- بالشتک

۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱														
۲														
۳														
۴														
۵														
۶														
۷														
۸														
۹														
۱۰														
۱۱														
۱۲														
۱۳														
۱۴														
۱۵														

جدول ۳۰۱۹ ✽ :طراح، ییزن گورانی

افقی:

۱- خوراک قناری- بزرگ‌ترین عصب بدن- مدح و ستایش ۲- آواز بلند- سروش آسمانی- از مصالح ساختمانی ۳- دیوار گرداگرد شهر- پایتخت سریلانکا- سفری معنوی ۴- بازگشت به عقب- آهنگر انقلابی- همسایه سومالی و اوگاندا ۵- پره‌ای انتهایی بدن پرندگان - دندان‌های اولیه- برکت سفره- پندار ۶- بالابوش بلند مردان قدیم- جابه‌جاکننده- شهری در استان کرمان ۷- قسمت کوچکی از خمپاره که بر اثر انفجار جدا شده باشد- پیشانی- نامی پسرانه ۸- دریافتی است از مناجات خمسه عشره امام سجاد به قلم سیدمهدی شجاعی ۹- ماه چهارم سربانی- اندرون- پاک و منز ۱۰- مایه دردسر- مشاهده‌کردن- سکی که مرز دارد ۱۱- لیکن- سیمی با ولتاژ صفر- گازی قابل اشتعال- شهر استان حضرت عبدالعظیم(ع) ۱۲- کال- نوعی میمون- تکرارکردن یک کار ۱۳- چاشنی غذایی- شهرت‌طلب- حالتی مخصوص زن باردار ۱۴- نظم- دروغی- آشکار ۱۵- خورشید- رودخانه‌ای در پاکستان - در ازل پرتو هستن ز... دم زد.

عمودی:

۱- کشوری که با نیروی نظامی و اقتصادی، قدرت برتر شناخته می‌شود- از زوری بی‌اطلاعی ۲- نشانه مغولی- غمخواری- پایتخت لسوئو ۳- کلی زیبا- وسایل صحنه و دکور- نشانه صفت تقضیلی ۴- نویسنده‌گی- عجله و تند- از مذاهب اسلام ۵- رودی در آلمان- خرامنده- پدرا ۶- اشتباه- مربوط- ملامت‌کننده ۷- حرف انتخاب- نخستین پادشاه کیانی- شهرستانی در استان اصفهان ۸- تکیه‌کردن- سخن گستاخانه- زاده‌شدن

سودوکو سخت ۲۰۱۵

قانون‌های حل جدول سودوکو:

۱- در هر سطر و ستون باید اعداد یک تا ۹ نوشته شود. بدیهی است که هیچ عددی نباید تکرار شود. ۲- در هر مربع ۳×۳ اعداد یک تا ۹ باید نوشته شود و در نتیجه هیچ عددی نباید تکرار شود.

سودوکو ۲۰۱۵

سودوکو Sudoku یک واژه ترکیبی ژاپنی به معنای عدد‌های بی‌تکرار است و امروزه به جدولی از اعداد گفته می‌شود که به عنوان یک سرگرمی رایج در نشریات کشورهای مختلف به چاپ می‌رسد.

حل سودوکو سخت

۷	۲	۹	۵	۱	۸	۴	۳	۶
۴	۸	۵	۶	۳	۲	۹	۷	۱
۳	۱	۶	۷	۹	۸	۵	۲	۴
۲	۶	۷	۳	۹	۵	۱	۸	۴
۵	۴	۱	۸	۷	۶	۳	۲	۹
۸	۳	۲	۴	۱	۵	۶	۷	۹
۹	۷	۸	۲	۶	۳	۱	۵	۴
۱	۳	۴	۹	۵	۷	۶	۲	۸
۶	۳	۲	۱	۸	۳	۷	۴	۹

حل سودوکو ۲۰۱۴

۴	۷	۵	۸	۶	۱	۲	۹	۳
۹	۱	۶	۳	۲	۷	۵	۸	۴
۳	۸	۲	۵	۱	۷	۶	۴	۱
۷	۸	۳	۱	۶	۵	۴	۲	۹
۵	۶	۹	۴	۷	۸	۳	۱	۲
۱	۲	۳	۵	۶	۸	۷	۴	۱
۸	۹	۷	۱	۳	۴	۵	۲	۶
۶	۳	۴	۷	۲	۵	۱	۸	۹
۲	۵	۱	۶	۸	۹	۴	۳	۷

جدول ۳۰۱۸

۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰
۳۱	۳۲	۳۳	۳۴	۳۵	۳۶	۳۷	۳۸	۳۹	۴۰	۴۱	۴۲	۴۳	۴۴	۴۵
۴۶	۴۷	۴۸	۴۹	۵۰	۵۱	۵۲	۵۳	۵۴	۵۵	۵۶	۵۷	۵۸	۵۹	۶۰
۶۱	۶۲	۶۳	۶۴	۶۵	۶۶	۶۷	۶۸	۶۹	۷۰	۷۱	۷۲	۷۳	۷۴	۷۵
۷۶	۷۷	۷۸	۷۹	۸۰	۸۱	۸۲	۸۳	۸۴	۸۵	۸۶	۸۷	۸۸	۸۹	۹۰
۹۱	۹۲	۹۳	۹۴	۹۵	۹۶	۹۷	۹۸	۹۹	۱۰۰	۱۰۱	۱۰۲	۱۰۳	۱۰۴	۱۰۵
۱۰۶	۱۰۷	۱۰۸	۱۰۹	۱۱۰	۱۱۱	۱۱۲	۱۱۳	۱۱۴	۱۱۵	۱۱۶	۱۱۷	۱۱۸	۱۱۹	۱۲۰

قوانین نو و شوراهای آموزش‌وپرورش

قاسم سلیمانی‌دشتکی
استاددار ایلام

● همه ما نیک می‌دانیم شورا و توجه به اهمیت و جایگاه آن در نظام‌های تکامل‌یافته امری بدیهی و ضرورتی انکارناپذیر است. توجه به ایده‌ها و آرای صاحب‌نظران همواره می‌تواند جایگاه یک سازمان را ارتقا بخشد و با همفکری و راهبری انسان‌های خبره، رسالت و جایگاه واقعی خود را باز یافته و به اهداف تعریف‌شده به بهترین وجه ممکن دست یابد.

در دستگاه تعلیم و تربیت این امر ضرورتی دوجندان یافته است. عقاید و ایده‌های پویا و خلاق می‌توانند کلید برون‌رفت از جالش‌های آموزشی و تربیتی باشند. اهمیت به ایده‌هایی که هدفشان تعالی نظم حاکم بر آموزش‌وپرورش است، بی‌شک چراغ راه در برون‌رفت از مشکلات است.

از دیدگاه این‌جانب، تصمیم‌های حساس و ظرف نباید با ایده‌هایی محدود اتخاذ شود.

گسترش دایره مشاوران با سلاقی و ایده‌های نو به‌روز که نیاز اساسی جامعه آموزش‌وپرورش است، باید تکریم شود. شوراهای آموزش‌وپرورش باید شمول انسانی خود را گسترش داده و با توجه به اهمیت موضوع، از تصمیم‌های مقطعی و

احساسی تبری جویند و همواره اعتدال و تعقل همراه با منطق و مسیر معقول را سرلوحه کار خویش قرار دهند. دستور کار این شوراها نیز خود باید از میان مسائل اساسی و ظرف باشد تا خلا‌ها را به‌درستی پوشش دهد.

انتخاب اعضای شوراهای آموزش‌وپرورش باید از افراد خبره و صاحب‌نظر بوده که هیچ‌گاه تمایلات شخصی خود و سلاقی سیاسی و جناحی را بر مصالح و منافع آموزش‌وپرورش ارجح ندانند؛ چراکه در آن صورت شورا جایگاه و اصالت خود را از دست داده و چه‌بسا ممکن است محلی برای تصمیم‌های غیرمسئولانه شود. تضمین اجرایی‌شدن تصمیمات متخذه به‌نحو درست، می‌تواند انگیزه اعضا را در ارائه پیشنهادها سازنده دوجندان کند. آرمان و آرزوهای هریک از شوراهای آموزش‌وپرورش باید به‌گونه‌ای تعریف شود که هر کدام بالذکی آموزش‌وپرورش و دانش‌آموز را شامل شده و بارقه‌های امید را در نهاد دانش‌آموزان برونیا. ضرورت تشکیل کمیته‌ای با آگاهی به کار به‌منظور بررسی دقیق آیین‌نامه شوراهای آموزش‌وپرورش و به‌روزرسانی آن متناسب با نیازهای امروز نیز می‌تواند یکی از نیازهای اساسی باشد. زیرا آینده حکم می‌کند که قوانین در گذشته و نگار کهنه باقی نماند. امیدوارم آموزش‌وپرورش به‌عنوان مشا تحول در هر جامعه‌ای، راه تعالی خود را در نظام جمهوری اسلامی بهتر از پیش باز یابد.